

Адыгэ Республикаем и Правительствэ иғъэзет

1923-ро ильсум
пътхапам
кынчелжъягъбу кынджыны

№ 211 (21700)

2018-рэ ильс

ШЭМЬЭТ

ШЭКЮГЬУМ и 24-рэ

ОСЭ ГЭНЭФАГЬЭ ИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкли
нэмэкл къэбархэр
тисайт ижүүгъотэштых

WWW.ADYGVOICE.RU

Шэкюгъум
и 25-р — ным
и МафАдыгэ Республикаем
щыпсэурэ тибзыльфыгъэ
лъаплехэр!Лъытэнгъэ зыфэтшы-
рэ тичыплэгъухэр!Ным и Мафэ фэшл тышьу-
фэгушо!Анах тильпэл ыкли анах
къытпэблэгъэ цыфым мы
мэфэкл шагъор фэгъэхыг.
Тянхэм, къэлэцыкъухэм ат-
лэжжыхъэрэ пстэуми инэу
тызерафэрэзэр къэтонымкэ
ари амал дэгью щит.Ным цыфым ишыэнгъэклэ
мэхъанэу илэм уасэ фэшы-
гъуй: ныр ары щыэнгъэр
къытэзтийрэр, шум, гукэгъум,
зэфагъэм тафээгъасэр.Сабыир щыэнгъэ тьогум
техъанымкэ, чыпэ гъэнэфа-
гъэ аш щиубытынымкэ ным
ицэсэпхэдэхэм бэ яльты-
гъэр.Ным обществэм чыпэу
щиубытырэм мэхъэн ин дэдэ
зэрилэр хэдъеунэфыкыяэз,
унагъом, ным, къэлэцыкъухэм
иэпилэгъу ятыгъэним фытегъэ-
псыхъэгъэ юфтхабзэхэу со-
циальнэ мэхъанэ зиэхэр
Адыгэ Республикаем щытэгъэ-
цаклэх, ныхэм, анахэу етгани
сабыибэ зиэхэм, ящылаклэ
нахынду зэрэхъущтим тынаэ
тетэгъеты.Лъытэнгъэ зыфэтшырэ
тибзыльфыгъэхэр! Ным иса-
был къинэу тирильгъорэм,
шульэгъую аш фырилэм апае
лъэшэу тызэрэфэрэзэр мы
мафэм къэтэло ыкли псаунгъэ
пытэ, насып, щылаклэшу ялэу
ицэсэбэр щыэнгъхэу афэтэо!Шъуиклэцыкъухэм ягъэ-
хъагъэхэмкэ ренэу шъуагъэ-
гушонэу, шъуинагъохэм
шульэгъурэ зэгурьонгъэрэ
арылтынэу шъуфэтэо!

Адыгэ Республикаем

и Лышхъэу

Къумпыйл Мурат

Адыгэ Республикаем и

Къэралыгъо Совет –

Хасэм и Тхъаматэу

Владимир НАРОЖНЫЙ

Сабыибэ зэрыс унагъом ихъэлгъагъ

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыйл Мурат Мыекъопэ районым ипоселкэу Табачнэм щыпсэухэрэ зэшхъэгъусэхэу Светлана ыкли Андрей Радионовхэм тыгъуасэ яхъэлгъагъ. Республикаем ипащэ игъусагъэх Премьер-министрем игуадзэу Наталья Широковамэрэ муниципальнэ гъэпсыкэ зиэ Мыекъопэ районым иадминистрации ипащэу Олег Топоровынрэ.

Чыпэ хэбээ къулыкъухэм
анахэу аналэ тырагъэ-

Хъаклэхэр къыздэктэгъэхэ
зэшхъэгъусэхэм зэгурьонгъэ
азыфагу ильэу сабыибл зэдаплу,
сыд фэдэрэ лъэныкъоки щысэ
зытепхын пльэкыщт унагъоу
щыт. Сабыиплыр — гурйт еджа-
пэм, tlyr — къэлэцыкъу ыгын-
пэм makloх, анахыкъе цыклоу
Анастасие ильэс ынныжь. Къэлэ-
дажаклохэр анахэу зыфеща-
гъэхэр спорты ары.

АР-м и Лышхъэу сабыихэм
гүшүэгъу афэхъугъ, зэшхъэ-
гъусэхэр зыгъэгумэкырэ юфы-
гъохэм, іэпилэгъу ящыкагъэмэ
аклэупчагъ.

Сыд фэдэ муниципали-
тет тыкъуагъэми, сабы-
ибэ зэрыс унагъохэм
тархъэ, ахэм щылаклэ-
псэукэ амалэу ялхэр зэтэ-
гъашэ. Мы лъэныкъом

тын, къэлэцыкъуубэ
зиэхэм яштуагъэ ара-
гъэлэгъыннын пылтынх
фае, — къытуагъ
Къумпыйл Мурат.

Сабыибл зэрифэшьу-
ашэу пугъэнхэм, на-
хынхъэхэм шхъэлэгъэфэ-
нэгъэ афашыннын зэшхъэгъусэхэм
анаэ тет. Ашкэлэхэр бэ къаззрадэхъу-
рэр гүнэгъухэм, псе-
уплэхэм щыпсэухэрэми
къынхъагъэши. Амалэу
ялэмкэ ежь къэлэцыкъуухэ-
ри ны-тыхэм адэлэпилэх.

Сабыихэм ятэ унагъор
зэрысийт унаклэ джыре
уахътэм еухыжь; хаб-
зэри іэпилэгъу къынхъу. Ашкэлэ-
цыкъуухэм яштуагъэ къызэ-

рагъэкоштэм пылых. Светланэ
еджалэлэм ыкли къэлэцыкъу ыгын-
пэм ашызэхащэрэ юфтхаб-
зэхэм чанзу ахлахъ, ны-ты
комитетым хэт. Ипшъэрильхэр
щытху хэльэу зэригъэцаклэхэр
ишихъатэу гъэсэнгъээм иучреж-
денихэм ярэзэнгъэхэрэ тхыльхэр
пчагъэрэ къынхъагъэшошагъэх.

Алексей Радионовым къы-
зэриуагъэмкэ, псеуплэ зыты-
рашыхъан алъэкыщт чыгу лахх
муниципалитетым къаритыг.

Мыш фэдэ унагъохэм щысэ
атепхын, уарыгушон зэрэфээр
республикаем ипащэ къэхум
къынхъу. Амалэу щылаклэ
тапэки ахэм іэпилэгъу зэрафэ-
хъущтхэр хигъеунэфыкыгъ.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

Сурэхэр А. Гусевым тырихы-
гъэх.

Ныдэльфыбзэр къэтыухъумэныр типшъэрыль

Адыгабзэм изэгъэшэнкэ Советэу АР-м и Лышхъэу дэжь щызэхэшагъэм зичэзыу зэхэсигъо тыгъуасэ илгъагъ. Ар
зэришагъ республикаем ипащэу Къумпыйл Мурат.

Къэзэрэугохъэхэм закын-
фигъазэзэ зэхэсигъом мэхъан-
шхо зэрилэр Адыгэим и Лышхъэу
къынхъагъэшыгъ. Ныдэльфы-
бзэм икъэухъумэн лъэпкъым

итарихъ, ишэн-хабзэхэр къы-
зэрэдилытэхэрэр аш къынхъуагъ.

— Адыгабзэм изэгъэшэн
ыкли икъэухъумэн шольыр
лъэпкъ политикэм сидигъуи

мэхъанэшхо щыраты. Шэн-
гъэм, гъэсэнгъэм, культурэм,
нэмэкл лъэныкъохъэмкэ юф-
шэнэшхо республикаем щы-
зашуахы, — къынхъуагъ Къумпыйл

Мурат. — УФ-м и Президент
иунашьокэ къэралыгъом щы-
псэурэ лъэпкъхэм яныдэлэлфы-
бзэ изэгъэшэн ыкли икъэухъу-
мэн фэгъэзэгъэ Фонд зэхажэ-

нэу агъэнафэ. Шэнгъээ про-
граммэхэм, тхыльхэм язэхэ-
гъэуцон, конференциехэм
язэхэшэн Фондыр дэлэжэшт.
(Икіэух я 2-рэ н. ит.)

Ныдэльфыбзэр къэтыухъумэныр типшъэрыль

(Икінші).

Адыгабзэм изэгъяшІэнкІэ
лофхэм язытет зыфэдэм кыы-
тегуышыагъ АР-м гъэсэнгъэрэ
шІэнгъэрэкІэ иминистрэу
КІэрэшэ Анзаур. Ащ кыызэри-
IуагъэмкІэ, министерствэм
джырэ уахтэм адигабзэм икъэ-
ухьумэн фэгъэхыгъэу зэшуа-
хыщхэр щаухэсыгъэх. Ар 2018
— 2020-рэ ильэсхэм атеплы-
тагъ.

Гъогу картэм хэхъяцтыг къэралыгто программэй «2019 — 2025-рэ» ильэсчэхм адыгабзэр къызэтегъэнэжыгъэнымкээ, хэхъоныгъэ егъашыгъэнымкээ, зэгъашыгъэнымкээ Адыгэ Республикаем щызэшүахыщтым

«хылылгы» зыфиорэр, гъес-
ныгъэ программмэхэм якъыдэ-
гъекын, ахэм адиштэрэ тхыль-
хэр адыгабзэм ыкын литерату-
рэм алае зэхэгъяуцогъэнхэр,
намыкхэри

Шлэнгъэлэжхэм юфэу зэшүаҳыгъэм кытегуущылагь гуманитар шлэнгъэхэм апьль Адыгэ республике институтэу Кіэрщэ Тембот ыцэ зыхырэм ипащэу Лылукъу Адам. Тхыбзэм, литературэм, фольклорым альянсыкъоктэ уштын юфшэнэу зэшүаҳыгъэхэм аш ягуугь кыышыгъ, сабийхэм яныдэлъфыбзэ зэраггъашшэнэм пae аужыре уахътэм шлагъеу ялэм хагъэхъуагь. Анахь цыкликъэм апае күшъе орэдхэр, адыгэ лъэпкь пшысэхэр кыыхаутыжыгъэх, ахэм жэрылоктэ къяджэхээз тыратхагъэхэу кыыдагъэцкыгъэх, тикъэралыгъо ыкчи лэккыбым щатырахыгъэ мультфильмэхэм ашыщхэри зэрадзэцкыгах.

Ахэм ятетхэнкээ юфшынныр нахь агъэпсынкэн фаеу Къум-пъыл Мурат пшъэрыйль къыгъэу-шүр.

Адыгабзэм икъэухъумэн фэгъэхъыгэ проектым игъэцкіэн къыдыыхэлъытагъэу ныбжъыкъэхэм лъэтпэ културэр, шэн-хабзэхэр ягъешлэгъэнхэмкэ Ioffeу зэшluахырэм къытегущылагъ Адыгэ Республике гимназирем итащэу Кыкы Нуриет. Аш къызэриуагъэмкэ, адыгабзэм изэгъешлэн псынкіэп, лъэнькъо зэфэшъяфахэр къызэдеубытих. Гимназиим нэбгыре 1079-рэ шолжу. Ахом ашишем 901-р

Зигуугаар хүчинчилж, энэхүү
адыгабзэр ильясипшил пчъягээ
хүчүүдийн зорилгоо чадахан шийдвэртэй

Къумпыл Мурат игуущы. Э къызэрэцыхигъ-
щыгъэу, хабзэм изакъоу ныдэлъфыбзэм
икъэухъумэн дэлэжъэнэу щытэп. Бзэр сабыйхэм
ајулъэу къэтэджынхэмк. Э унагъом мэхъянэшхо зэ-
ри. Эр республикэм ипащэ къылуагъ.

рагьашэ. 2010-рэ ильэсүм къыщегъэжъягъэу сэкъатныгээ зилэ са-быйхэр зэпэчыхжэ шын-клем тетүү щырагъаджэх. Ахэм адыгабзэр арагъэш-шэнүүмкэ программэр гимназиум тоф щы-рэ къэлэгъаджэхэм зэха-
аг.

Гимназием щеджэрэ кіләл-
еджаклохэм адыгабзэр зерагъе-
шіным, аштоғышІегъоныним,
культурэр къаухумэним афы-
тегъепсыхъэгъе тофтыхъебзэ
зәфешъхафхэр кіләеғъаджә-
хэм зәхащәх. Лъепкъ театрэм,
Лъепкъ музейм, гъезетхэм,
телевидением чанеу тоф ада-
шіә, зыцә чыжъеу йүгъе цығфхэр
къырагъеблагъәх. Зыгъепсәфы-
гъо такъикхәу егъеджэн си-
хъатхэм азығагу къыдафхэрэм
адыгэ джэгүхэр ашыых, гимна-
зием щеджәхэрэр ахэм ахә-

лаҗәх. Шәгъеу щыләм имызакъо, гүмәкъытъоу къеуцухәрәми зәхәсигъом ягугъу къышашыгъ. Ахэм ашыщых адыгабзәкіә зәрәрағъеджәштхә тхыльхәр щапләхәм зәратемытъхәр, адигабзәмкіә езыгъеджәштхә кіләлләегъаджәхәр зәримыкъухәрәр, йофшапләхәм, урамхәм аңләхәр бзитүкә зәратемытхагъәхәр, номи күхәри.

Къумпыл Мурат игүщыл
къызэрәшхыхъэштыгъэу, хабзэм
изакъоу ныдэлтфыбзэм икъеу-
хумэн дэлжэжьнэу щитэп. Бзэр
сабыйхэм аулъэу къэтэджын-
хэмкэ унагъом мэхъанэшхо
зэрилэр республикэм ипаще
къыгуагъ.

— **Ныдэлъфыбзэм**
икъэухъумэнрэ хэхъоныгъэ
егъешигъэ-
нымрэ ежь
цыфхэми яIахь
хэлтын фае,
ятишъэдэкIыжь.
МышкIэ мэ-
хъаншихо яI уна-
гъом, аиц
шэн-хабзэу иль-
хэм, нахыжьсъу
исхэр бзэм икъэ-
ухъумэн зэрэфы-
щитхэм, мафэ
къэс зэрагъэ-
федэрэм.
Ны-тихари мы

A black and white photograph of two young boys in school uniforms (white shirts and dark vests) sitting at a table in a library. The boy in the foreground is smiling and holding an open book with the title 'АДГАБЭЭ' (Adgabee) visible. Another boy is seated behind him, looking towards the camera. Bookshelves are visible in the background.

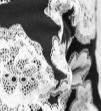
Сурэтыр «Адыгэ макъэм» ихъарзынэш къыхэтхыгъ

*Іофым къыхэмыла жъэхэу
хъущтэп. Унэми, еджсанІэ-
ми, ялэгъухэм ахэтхэми
сабийхам, сэргэ ахэфади.*

*фае.
Іоффэу зэшиот-
хырэмкіІэ лъэ-
зэпJakJэм тытехъан фае*

*апишъэрэ еджсанIэхэм якIэлэгъаджсэхэр, культурэм иIoфышиIэхэр, нытыхэр, къэбарлыгъэIэс амалхэр.
Адыгабзэм хэхъоныгъэ зедгъэ-шIышуущтыр зэкIэми тывзэхэтэу тильэкIем-хыылIэмэ ары, —
кыгуагъ Къум-Пыл Мурат.*

еджапләхәу, шәһнәгъәләкхәу адыгабзэм дәлажъәхәрәм ыктырылажъәхәрәм, Адыгә Хасәм ялпыклохәр зыхәхъащтхә проектнә офис зәхәщәгъәнным илофыгъо лышшыхъәм къахильхъагъ. Гуманитар ушәтынхәмкә институтым ар щызәхъащт, пәщэнныгъэ дызезыхъащтыр Пицхуху Адам.

Ліпчукъ Адам.
Советым зыщытегущы Іагъэхэм яльтыгъэу зэфхэбы-
сыжыхэр ашыгъэх, адыгабзэм
изэгъешэн пылы къулыкъу,
еджэпэ зэфшыхафхэм, шлэ-
ныгъэлэжхэм зыдэлэжьэштхэр
афагъанафагъах.

зэүхын, нэмүкхэри.
ГҮӨНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.
Сурэтхэр А. Гусевым тыри-

Лъэхъаным диштэу зэтырагъэпсыхъажыгъэх

Мыекъопэ къэлэ кіэлэцьыкъу поликлиникэм икъутамэхэу гъэцкіэжын куухэр зэрашыллагъэхэр тыгъуасэ кызэуахыжыгъэх.

Шыгу къэдгъэкъыжын, Урысие Федерацием и Президент илэпчіэгъэнэ фонд къыххыгъэ мылькум ишугаагъэхээ тикъэлэ шхъялэ иурамхэу Заводскоимрэ Лениним ыцэ зыхырэмрэ атет кіэлэцьыкъу поликлиникэхэр агъэцкіэжыгъэх, зэтырагъэпсыхъажыгъэх. Ащ зэклэмки сомэ миллион 18,6-м ехъу пэуагъэхъагъ. Джи медицинэм илофышэхэм яшшэрыльхэр агъэцкіэхэмкэ, учреждением къеоллэрэ сабийхэм яфэло-фашэхэр шэпхъэшхъэм адиштэу зэшшуахынхэмкэ амалышуухэр алэклэль хъугъэ.

Урамэу Заводскоим тет кіэлэцьыкъу поликлиникэм икъызэуахыжын фэгъэхъигъэ мэфэкэ зэхахьем цыфыбэ къеклонлаг. Адыгейим и Лышхъяэ Къумпыл Мурат ыцэкэ медицинэм илофышэхэм, ны-тыхэм, къэзэрэугъоицкэхэм къафэгушуагъ министреу Мэрэтыкъо Рустем. Ащ къызэриуагъэмкэ, шэкіогъум и 1-м щыублагъэу Мыекъуапэ дэт кіэлэцьыкъу поликлиникэхэр зэклэ зэралхъыгъэхэу иоф ашэ.

— Гъэцкіэжынхэм ауж мы поликлиникэм икъызэуахыжын врачхэр, цыфхэр ежагъэх. Джы аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ учреждение тиI, медицинэм илофышэхэм яшшэрыльхэр зэрифэштушиуагъэцкіэхэмкэ яициклагъэр зэклэ алэклэль хъугъэ. Ащ ишиуагъэкіэ иофшэхэм

зэхъокыныгъэу фэхъу-щтхэр ны-тыхэм, кіэлэцьыкъуахэм зэхашкіэхэу, ахэр ащ рирээнхэу тышгүгъы. Арытипшишэрыль шхъялэри, — кыуагъ министрэм. Мыекъопэ къэлэ кіэлэцьыкъу поликлиникэм иврач шхъялэу Нурания Швецовам къызэрхихъэштийэмкэ, непэрэ мафэм ехъулэу зипэшэ учреждением сабий мин 34,7-мэ яфэло-фашэхэр егъэцаклэх. Медицинэм иучреждение шэпхъэшхъэм

адиштэу зэрэзэтырагъэпсыхъажыгъэм зэрэргүшхохэрэр, ащ фэдэ фыщыткіэм куачлэ къазэрахильхъэрэр хигъэунэфыкыгъ. Мы иофыгъом изэшшохын къыххэлжэгъэ пстэуми, анахэу республикэм ипащэ, профильэ министерствэм зэрафэрэзэр кыуагъ.

Ны-тыхэм, ныжхэм ашыщхэр мэфэкэ зэхахьем къыщыгушылаагъ. Ясабийхэр къыздашэшт

поликлиникэр джы хъоо-пщау, гулытпэу зэрэштийр къыхагъэштийгъ, ар зыгъэцкіэжыгъэхэм «тхъашуугъэпсэу» къаралуагъ.

Мыщ ыуж поликлиникэм иятлонэрэ отделениеу урамэу Лениним ыцэ зыхырэм тетэри мэфэкэ шыкіэм тетэу къызэуахыжыгъ.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Тикъэлэ шхъялэ иурамхэу Заводскоимрэ Лениним ыцэ зыхырэмрэ атет кіэлэцьыкъу поликлиникэхэр агъэцкіэжыгъэх, зэтырагъэпсыхъажыгъэх. Ащ зэклэмки сомэ миллион 18,6-м ехъу пэуагъэхъагъ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашъу

Рэзэнныгъэ тхыль фэгъэшьошэгъэнэм ехъилагъ

Энергетикэм ихэхъоныгъэ илахьышо зэрэхишхъэрэм фэш энегетикым и Мафэ ехъулэу **Оська Игорь Борис ыкъом** – акционер обществэу «Кубань-энерго» икъутамэу «Адыгэ электическэ сетьхэр» зыфиорэм телемеханикэмкэ илабораторие инженер-лаборантэу я 2-рэ катэгорие зиэм рэзэнныгъэ тхыль фэгъэшьошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ Къумпыл Мурат

къ. Мыекъуапэ, шэкіогъум и 22-рэ, 2018-рэ ильэс N 290

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашъу

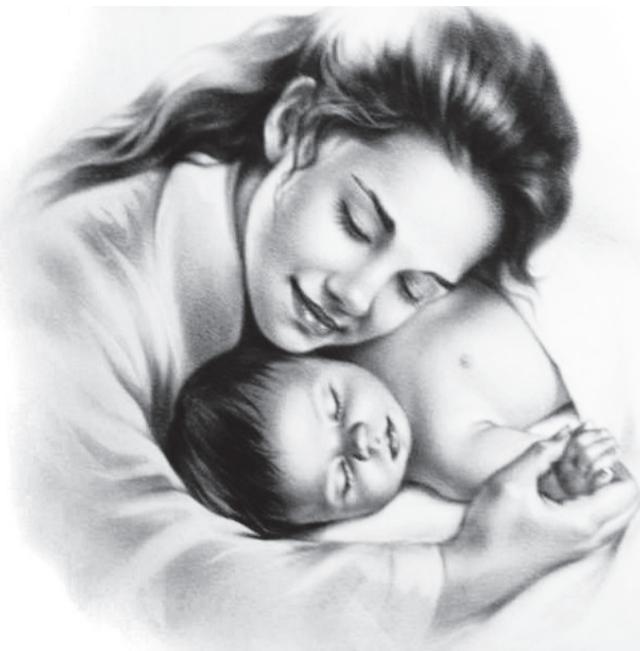
Рэзэнныгъэ тхыль афэгъэшьошэгъэнэм ехъилагъ

Федеральэ къэралыгъю бюджет учреждениеу «Гидрометеорологиекъыкъызэуцхъэрэ дунаим имониторингкіэ Темыр-Кавказ гъэлорышлаплэм» икъутамэу гидрометеорологиекъыкъызэуцхъэрэ дунаим имониторингкіэ Адыгэ гупчэр зызэхашаагъэр ильэс 20 зэрэхъурэм ыкъы гъэхъагъэу ышыгъэхэм апае ащ ўылажхэхэрэм рэзэнныгъэ тхыль афэгъэшьошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ Къумпыл Мурат

къ. Мыекъуапэ, шэкіогъум и 22-рэ, 2018-рэ ильэс N 291

ШэкІогъум и 25-р – ным и Маф

МЭЩБЭШІЭ Исхъакъ

Ным ифабэ сыщэлэфэ схэрэмыкі

Мы къужь чъигым, мы къужь чъ-
ыгым

Къесашжэхы ыпкы псыгъо...
Гъунэгъу чилэм къизитэхым
Нымрэ сэррэ дгээтэйсигъэ.

Зы бжыххапэп, зы къимафэп
Хъот-борэнкэ шхъэртыгъэр,
Зы гъэтхапэп, зы гъэмафэп
Тыгъэ стыркэ пэштигъэр.

Гъатхэр къесмэ тфэнисакъу
Дэнэф псынкэр шхъэрмыф.
Сэри непэ насып закъеу
Ащ сиғэдэу сышхъацыф.

Сыцыф инми, сиғыф цыкъуми
Зянэ зилэр сихъопсагъу.
Ом сельгъаэу, лъагэм секъуми,
Сыгъощагъэп, ныр мэзагъу!

Тыжын лъагъор зэстэхокъу
Тыгъэр непэ къисфыкъокими,
Сичэш шүнкэу къизэтхокъу
Ем цэр сфильтэу сизэгъокими,

Зэ, зэгорэм фэдэу, сянэ
Джыри, джыри сищыкъагъ.
Ары шхъакъэ, чы гъогуанэр
Нычъ сфиҳъоу къисщыагъ.

Ным ишшуи, ным ишшуи
Таущтэу скъомэ язгъешэн?
А зызакъор зыпэсшыни,
Зэзгээшени щимыиэн!

Ным иупльэ, имэфабэ
Сыщэлэфэ схэрэмыкі,
Лакъор зэкъ ащ ифабэ
Гъэшэ къыхъэм щэрэмыкі.

ЖЭНЭ Къырымыз

Синан (усэ-орэд)

Типсыхъо сиқкэдэлукъимэ,
Умакъэ ащ къыхъукъы,
Чыгы бырабмэ япклашъэ
О пцэклэ къисэлүшъашъэ.

Жъыу:

Синанэу синэнэ дах,
Дунаир сфиөгъэдах.
Насыпир о къисэптигъ,
Дунаир о сфиҳэпхыгъ.

Ны гукъэйум, ащ иубзэ шъабэ, ишилэгъу мы-
ухыжь ыкъи игучи тхъэлэйу ин апеиэн Ѣыи. Ары
ныр нэм ыкъи псэм зыкъафагъадэрэр.

Лъепкъ фольклорми, адыгэ тхыгъэ литературэми,
тызхэт Ѣыи-псэукъи Ным, ны йиши зэгъээфагъэ
идахэ, ищихъу ащаю, лъытэнэгъэши ѡца-
фаши. Адыгэхэм амыши иаю алорен ныр уелэфэ усабыуе.
Ащ къикъырэр ынаэ фэльэкъыфэ къызэрептетыр,
къыомыззэцэу, сид хъугъэми къыфэштилкъэу ишъа-
шыи къызэрхъырэр ары. Ауми, сидэу тишина, ныхэри
тэухых, чээтэнэх..., ныбжъыреу тыгъхэм къарэнэх,
анс къуалэ тычищыи. Тыл узыгъэми, тыгушло-
гъацэми, пстэуми азу эжэм къыдэзьырэр «а синан».

Зынахъ лъапи ыкъи Ным амал-зэчий зыхэлт

пэпчь фэусэ, фэтхэ, сурэт еши, оред фызэхельхъэ,
къыфело, хэти опсэуфэ, ащ ыцэл тхъэлэйу-тхыль-
жыуеу ыбгъэ ильэу къызыдырхъакъи. Адыгэ тха-
клохэм, усаклохэм, композиторхэм, сурэтышхэм,
журналистхэм, артистхэм, режиссерхэм ыкъи Ѣыф
жъугъэхэм пстэуми зэрафэлэйу ащ ыцэл алтыгъ
ыкъи алты, афэрэлэйкъи дышэхъ хъарыфхэмкээ бэ-
шлагъэу гуцыи ялые Ішилоу «Ныр» атхыщ.

Адыгэ тхаклохэм – нахыжжэхэмкээ укъикъи, на-
хыкъи-хэмкээ къэлэйжъэу, ятхыльхэр зэптырьбгъазэ-
мэ, ным фемуусагъэу, бзыльфыгъэм идахэ зымы-
гуээ гори ахэтэн.

Тигуапэу ным фэгъэхъыгъэ усэ-гущи-хэр ишъа-
пашхъэ къитэлхъэх.

Усэхэр

Ори, ори, ори-да!
Синанэ дахи!
Синанэ, синанэ, синанэ, синанэ,
Синанэ гупси!

Жъуагъомэ уахэсэльгъо,
Тигубгъуи сэ уисэльгъо,
Уижуау сичэл зэптиту
Унаэ къистеогъэты.

Жъыу.

Гукъэгъуныгъэу о пхэльим
Цыфыгъэм сиғеузэнкы.
Дэхагъэу о угу ильим
Дунаир къегъекъяракъэ.

Жъыу.

Дахи һашуын зыпльэгъукъэ,
Сэц пае сфиөгъэшъожы,
Макъэуи сэ смын узымэ,
Огуашъ, ппсэ ухээжы.

Жъыу.

Лъепциэрышэ Исмахъил

Сянэ ыи

Сычъилемэ, спшэ кэдзагъэр —
Сянэ ыи.
Сынэтлашо къителагъэр —
Сянэ ыи.

Сянэ ыи.

Сынэкълэ резыжъекъярэр —
Сянэ ыи.

Сянэ ыи —
Къабзэу, дахэу сидаэгъекъярэр,
Къысэнэсмэ, сэ шошьабэр —
Сянэ ыи.

Сшъэрэ пстэуми анахъ фабэр —
Сянэ ыи.

Щиэныгъэм сигушуагъор —
Сянэ кълас.
Хэгъэгушхом ар ижкуагъоу,
Къэмыйкъуас.

ПЭРЭНЫКЬО Мурат

Тян

Тянэ ишшуагъэр
Сыдым сэ фэсшэн,
Тянэ ильэлэгъэр
Хэтим къисило.

Быним пэудзагъэу
Гъашээр ыуухыгъ,
Къиним хэстахыгъэу
Чылъэм ехыхыгъ.

Тянэ зэлэ мафэр
Дэгъоу къесашжэхы,

Тиахъыл цыфхэр
Бэрэ къиттеогъагъ.

Ау ащ ягъыни
Шэхэу зэптыугъ,
Ахэмэ якъакъуи
Шэхэу уцужыгъ.

Тэр-тэр закъэу
Ибэуи тыкъан,
Гъаблэм тырикъэу
Щылакъэм тыхан...

Зэманэу икъигъэр
Гъэрэпшэ һэягъ.
Гъаблэр зиахыгъэр
Гъэрэпшэ итыгъ.

Зыцэ тымышжэхъырэр —
Гъэблэ щылакъ,
Зигугуу амышыжъырэр —
Ибэ щылакъ.

Тянэ чылпэм итыр
Тихээгъу ин,
Сэ ащ къысфишиагъэр
Ныбжъи сцымыгъупшэн.

Тиадыгэ цыфхэр
Къыгъэпсэужыгъ,
Тиадыгэ къаджэхэр
Зэльигъэкъэхъыгъ.

ХАКУРЫНЭ Ларис

Ным ыи-эгушьу

Ным ыи-эгушьо сидэу тшошьаба!
Ным ыи-эгушьо сид пай зэлтагъа?
Зэлтагъэз пэпчы къин ыщечыгъ,
Зэлтагъэз пэпчы бэу къэхэкъыгъ,
Зэлтагъэз пэпчы сабий нэлс,
Зэлтагъэз пэпчы ильэс... ильэс...
Ным игущи-э гущи-э лъапи,
Сидыр ыныбжъими цыфым ар шъ-
хъап,

Бгъунджэу лъэбэкуу уимыгъэшын,
Уигъэшэз пчэгу ар щынэфынэн.
Ным иорэди орэди кълас,
Юфышоу пшэштим зэктэй алъапс,
Гушуагъоу уилэр ащ дэбгощын,
Гукъэо мыйжъор ащ бдиэтын.

ГУТИЭ Саныет

Ным иаухэкъ

Бэрэ сиојагъ, сипшашъ,
Шэмбэт-тхъяумафэри блэкъыгъ.
Щыагъэх адэл пшихъухэр,
Къыппалъэхэу уахтэр икъигъ.
Къысфахыгъ дэнэ шхъатехъуи,
Нью цы джэнэ дэгъуи,
Къолэнэу пэктэлор тэхъуи,
Сызкэлэзлүгъэ ужъги.
Сиунэж щхы-чэфир итэу
Мэфэ псам гүэтилэгъ.
Ащ фэдизым о уахэмэтиу...
Сид пай укъэмыйкъуагъ?

Нэклибгъор зыгъэхъазырьгъэр
МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Сянэ ыи —
Сынэпашьо Ѣыкъошъагъэр,
Сакъбышьо къырычагъэр —
Сянэ ыи.
Ошхи быбкээ сиыгъэпскъырэр —
Сянэ ыи.
Псы һэбжыбкээ сиыгътхъакъырэр

Ар зэрагъэягъэр
Джыри сиғу къэкъыжы:
Тызчээсигъэ унэр
Нэкъэуи къэнагъ,
Тэ, сабий жуугъэр,
Нынчъэу тыкъэнагъ.
Тиахъыл цыфхэр
Бэрэ къытфэкъуагъ,

Утшыгъупшэрэп, Хаджэрэтбай

Адыгейм щызэльаш ёщтыгъэ журналистэу Лэхусэж Хаджэрэтбай непэ кытхэтыгъэмэ, ыныбжь ильэс 85-рэ хүщтигъэ.

Лытэнэгъэ ин зыфэтшынтыгъэ цыфэу зидунай зыхъожьыгъэм зыгорэ фэлтхыныр, изеклокіе-гээпсыкіе-хэр унэгү кыкібгъе-цожынхэр пынклагъо щитэп, сыда пломэ кыяфапло пшонгъор, тхылын-плем ебгъекунэу узыфаер бэ, ау гупши-гукъекыжхэр ипхъах-итэкъу пшохуухэш, кызыщебгъе-жэштэп, умышлэу уллызызэу ущэс...

Хаджэрэтбай кызыщихъугъэ, зыщалуугъэ куаджэу Мамхыгъэ бэрэ игугуу кытфышыщтыгъэ. А гукъекыжхэр зэубытылгъехэу кыхеуутынхэу уфежье-хэмэ, тхыль пчагъэ икъун. Етланни ежь зэгъефагъэу, унэгү кыыкигъе-ууцуу, жэбээ кэбээ дахэкіз ахэр кыыи-таштыгъэх. Хаджэрэтбай цык-клагъэ ятэ Хэгъегу зэошхом зыхэкүадэм, янэ тхамыкіе шъе-уутумэ атеубгъуагъэу габлэм зэриг-шэлтхэм, цыф тэрэххуу зэриг-шэлтхэм ыуух итагъ. Имуради ашт кыдэхъугъ.

Чылэм дэт гурит еджаплэр кызызехъум, Хаджэрэтбай кэлэгээдже институтын чөхэгъагъ. 1958-рэ ильэсүм хэку гээзетэу «Социалистическая Адыгейм» кыыи-хэгъагъ. 1966 — 1970-рэ ильэсхэм Шэуджэн район гээзетэй иредакто-

рыгъ, ашт ыуж хэку радиокомитетын Ioф щишлагъ, район гээзетхэр зэхэубытагъехэу хэку типографиум кыщыдээгээкынтыгъэ купым ипэшагъ. 1994-рэ ильэсүм гээзетэу «Адыгэ маќэм» иредакции кыгъе-зэжыгъ. Редакцион күлтэрэм-кэ, зэдэгээнымкэ иотделхэм япэшагъ, пшэдэгээжь зыхырэ секретарэу щитыгъ. Аужы-

ре уахтэм мэкью-мэшымкэ отделен ипэшагъ.

Хаджэрэтбай тхыль заулэ кыдигъекыгъ. Анахьэу цыфхэм агу рихыгъехэр «Шушлагъ», «Шушлагъ-2» зыфиохэр ары.

Х. Лэхусэжийн ильэс 55-рэ фэдэз печатын епхыгъэу Ioф зэришлагъем епсэгыгъ элас хабзэм кыыфишыгъ: орденэу «Знак почета» зыфиорэр, ме-

дальхэр, Адыгэ Республика и Къэралыгъ Совет — Хасэм и Щытху тхыль, «Адыгэ Республика и заслуженнэ журналист» зыфиорэ щитхууцээр кыифа-гъэшшошагъэх, Шэуджэн районным ицыф гъэшшуагъ.

Хаджэрэтбай журналисти-кэм ихэхъоныгъэ илахьышко хишыхъагъ. Уахтэр зээлэгээтийн ашт пэуумыгъахъэштыв-гъэмэ, титхэко цэриохэм ясатырэ зэрэхэуцтгыагъэм ухэхирэхъышжынэу щитэп.

Гээзтэйн щилажэхэрэм, сид фэдэ улчэтийн, Хаджэрэтбай зыфдгъазштывгъ. Тээ, зэдэгэлаклохэм, телетайпымкэ бэ кытфагъэхъыщтывгъэр. Гене-ральнэ секретарьхэм яспалхэр тхылэ 30 фэдэз ху-хэу кыхэкынтыгъ. Ашт фэдэ зыхыкіе, Хаджэрэтбай тельэущтывгъэ кыдэлэнэу. Ти-лофшэн пчыхьэм ехуулэу ты-ухыгъэу, «тыпшыгъ» тлоу ты-гъумы-тыймы зыхыкіе, Хаджэрэтбай чэфэу, орэд цык-хэр maklэу кынукхэээ коридорын рикоштывгъ. Ioфшэнтим тхагъо хэзэгъуатэхэрэм ашт ашынтыгъ. Ильэс 40 фэдизэ ашт Ioф дэсшлэнэу хуугъэ, ау губжыгъэу, ымакъэ лэгээ, дысэу зыхэтхэм адэгүүдээ зэхэсгыгъэп. Ыгукэ анахь зыпэблэгъагъэр тисобкорэу Нэхээ

Рэмэзан ары. Ашт янэу Цуцэ «сиклэ» ылээ Хаджэрэтбай къеджэштывгъ. Рэмэзан ышы-хээхэу щайдэт (Тхээм джэнэт лялпэ къарет) щэламэхэр, халыжохэр ыгъэжъэнхэр иклас-штывгъ. Мыекуапэ щыриэ унэм ар кызыклохэм, телефонкэ кысфытеоштывгъ: «Софя, сэ джыдэдэм шуффэзгъэхъазырхэрээр пшэгъяа-жээмэ! Щэджахъом Хаджэрэтбайрэ орьрэ садэжь шуффакл, шуффэхъэшт». Ашт кысиуагъэхэр Хаджэрэтбай зеслюхъэхэр, maklэу үүхын-цыкыти, ылэхэр тээкли зэщи-хэхээз кысиоштывгъ: «Щэджахъуашхэри дэгүү, ау Рэмэзанэ пчыхьэр ары кызыкло-штыв, тызэкээзгъээлльхыа-шт гори кызыдихыа-шт. Уфаемэ, щэджахъом о klo». Нэбгыриту-мэ язакъомэ нахь зэригуалэр ыма-кэ тээкли кыхэшшытывгъ...

Ары, мы дунаим емыхыжын кытхехъорэп, ау цыфыбэмэ ядахь плуагъэу, пфэлэкыштим-кэ уишшуагъэ ябгъэ-жээмэ, уашымыгъуашуу шуукэ уигугуу ашыжыа-шт. Лъэуж дахэр ары-ба цыфыр зыфишыиэр.

ТХАРКЬОХЬО Сафыт.

Сурэтим итхэр (сэмегумкэ къебгэжжынш): Лэхусэж Хаджэрэтбай, Тхаркъохъо Сафыт, Хокло Заур.

Чыгу гъунапкъэхэм япхыгъэу шуушэн фаехэр

Адыгэ Республикэм и Кадастрэ палатэ шуугуу кыгъекыжы чыгу Iахьэу шууиунае хуугъэм игъунапкъэхэмкэ шууигуунэгъухэм игъом шууязэгынмэ мэхъэнэ гъэнэфагъэ зэрилэр.

Мы лъэхъаным Урысыем ихбэзэгъе-ууцугъэ кыдильты-тэрэп чыгур зиунае хуугъэм пэлтэе гъэнэфагъэ горэм ехуулэу гъунапкъэхэр гъэнэфагъэнхэмкэ зэзэгъын-нагъэ адишынэр. Чыгу Iахьыр зиунае хуугъэм зыщы-фэе пэлтээм ар зэшүихын ыльэхъыт. Ау мыш дэжым кыхэхъэштывгъэн фае а Ioфыр

зэкламыхъэмэ зэрэнахышур. Сыда пломэ зэгъуннэгъуу хуугъэ цыфхэм зэнэкьюхэр къахэмтэдхэнхэмкэ, зичигу зэголь хуугъехэр хыкүумын нэзэрэмыгъэсихэнхэмкэ ашт ишуа-гъе къекло.

Мыш дэжым кыхэхъэштывгъэн фае: чыгур иунае зэрэштыв кызызушыхъатырэ тхыльхэр гъунэгъуу пфэхъугъэм имы-

иэхэу гъунапкъэм игъэнэфэн ыуж ихан фитэп.

Кадастрэ инженерыр ары чыгу Iаххэм ягъунапкъэхэмкэ зэзэгъынгъэ зэдашынм иоф фэгъэзагъэу щитыр.

Гъунапкъэхэмкэ зытыра-бытагъэм фэгъэхыгъэ къэбарыр кадастрэ инженерыр гъунэгъум IэкИгъэхь-ханым пае «персональнэ дан-

нэхэкэ» заджэхэрэр IэкИлтэйн-хэ фае. Пшээрэльбэ зэдээз-гъэцэкээрэ гупчэу «Сидокументхэр» зыфиорэм чыгур зиунае хуугъэм ышхъэ фэгъэхыгъэ къэбарыр IэкИгъэхь-ханым хуущт.

Кадастрэ инженерым кытэ-фэрэ Ioфшэнхэр зээлэгээзгыгъэхэм фэгъэхыгъэ актыр зэхегъэу-

цо. Ашт зэгъунэгъухэм зыща-гъээзэн фае.

Зыгорэкэ гъунапкъэхэр зэ-рагъэнэфагъэм зэгъунэгъуиту-мэ яз кызыклемэзгыгъэр тхыгъэу аэ-кыгъэхъан фае. Хыкүумын нэмысхэу зэгъунэгъухэм Ioфыр зэшүахын альэкыщт, арэу мыхъумэ, хыкүумын а Ioфыр изэшохын зыфишээшт.

Ильэсикээм ипэгъокэу

Ильэсикээм ипэгъокэу зэхащэрэ зэнэкьюкоу «Арт-елка» зыфиорэр Мыекуапэ щырагъэ-жэагъ. Лыжъ Щыргуукыр кызыщихъугъэ мафэм тэфэу Ioфхъабзэм икъежьаплэ агъэнэфагъ.

Зэхэшаклохэм кызызерау-тээмкэ, зэнэкьюкоу уцугуу-тлоу клошт. Апэрэр тыгъэгъа-зэм и 12-м нэс. Мыш зыкызыгъэзгээгъон гүхэл зинэхэм Ioфхъабзэм хэлэжэнхэхэу зэрэфаехэмрэ ялофшагъэ исурэтэе зэхэшаклохэм алэклагъэхъан фае. Зэнэкьюко-кьюм изэфхъысижь щилэ ма-зэм и 3-м кыщегъэжъагъэу и 8-м нэс күлтэрэм икъэлэ Унэу «Гигантам» щыклошт. Ioфшагъэ нахь гъэшэгъонхэу кыхахыгъэхэр ашт кыща-гъэлэ-гъоштых.

Ioфхъабзэм хэлэжэнхэу

кырагъэблагъэх гъэсэнгъэм иучреждениехэм алутхэр, ис-кусствэм Ioфшагъэхэр, къэлэ-дэхэр. Сабийхэм ыкчи ныжь зиэхэм ялэпэсэнгъэ къа-гъэлэгъонам, Ильэсикээм мэфэ-кыр кызызэрблагъэрэр цыфхэм нахь зэхагъэшэнэм зэ-нэхэмкэу фэлорышилээ.

Елкээр шхыадж зыфаем хи-

шыкын ылъэхъыт. «Арт-елка» зыфиорэр Ioфхъабзэм Ильэсикээм зэхащэнэр хабзэ хуугъэ. «Джэгуалээм итарихъ — къэралыгъом итарихъ» зы-фиорэр зэнэкьюкоу Ильэсикээм ипэгъокэу зэхащэнэр хабзэ хуугъэ. «Джэгуалээм итарихъ — къэралыгъом итарихъ» зы-фиорэр фестивальэр мыгъэ але-рэу республикэм икъэлэ шхыадж зыфышилэхъыт. Ижырэ пкын-гъохэу елкээр зэрагъэлэрак-эштывгъэхэр къэлэдэхэм фести-валым кырахылэнхэу зэхэ-

щаклохэр къяджэх. 1990-рэ ильэсүм нэс ашыгъээ джэгуалэхэр арх Ioфхъабзэм хэлжэхъэхэр. Тарихыр зыпхы-рыштывгъэ джэгольэ гъэшэгъонхэр «Арт-елка» ягъусэхэу къэгъэлэгъонам къекуалэхэрэм альэгъущтых.

Зэнэкьюкоу фэгъэхыгъэ къэбарыр нахь итэхъотыгъэу урамэу Краснооктябрьскэм тэт унэу N 21-м, кабинетзу 225-м щызэгъэшэн пльэхъыт. Телефоны: 52-27-21.

Гъонэжъыкъо Сэтэнай.

Хабзэр амыукуйоним лъэпльэх

2018-рэ ильэсүм ияшэнэрэ ильэс планэ хабзэр зыщыбгъэфедэн пльэкыщт практикэм изэфэхьсыжжхэм зыщатегущиэгъэхэ зэхэссыгьо монополием пешуекогъэнымкэ федэральнэ куулукъум АР-мкэ и Гээорышаплэ щыкгуагь.

Мэхъэнэ гъэнэфагъэ зилэ программэ «Упплэкун ыкли лъыпльэн юфшэнхэр кэу гъепсыгъэнхэр» зыфиорэм игъецкэлэн юфхъабзэр фэгъехыгъагь. Мы программэм анахь лъэныкъо шхъаэу иэр «Шлок зимиыэ шапхъэхэр мыукиогъэнхэмкэ зэхэубытэгъэ пешорыгъэш системэр пхырышгъэныр» зыцэ проектыр ары. Мы проектын изы лъэныкъо щыт упплэкун-лъыпльэн юфшэнным епхыгъэу хабзэр зыщыбгъэфедэн пльэкыщт практикэм итегущиэнкэ цыфхэр бэу зыхагъэлажхээрэ юфхъабзэм изэхэшэн.

Зигугу къэтшыре юфхъабзэм тхамэтагъор щызэрихъагь монополием пешуекогъэнымкэ федэральнэ куулукъум АР-мкэ и Гээорышаплэ ипащэу Кобэшчыч Аслын.

Зэхэсигъом хэлэжагъэх Адыгэ Республика михэз ыкли чыпэ зыгъэорышэжын куулукъухэм, упплэкун-лъыпльэн юфшэнным епхыгъэу лэжээрэ къэралыгъо куулукъухэм, АР-м и Прокуратурэ, Сатыу-промышленнэ ыкли Общественнэ палатэхэм ялыклохэр, АР-м и предпринимателхэм яфитынгъэхэр къэхуумгъэнхэмкэ Уполномочнэр, сатыу юфшэнным пыль субъектхэм яллыклохэр, нэмикхэри.

2018-рэ ильэсүм ияшэнэрэ ильэс планэ дэо тхыль ыкли лъэту тхылти 100-м ехъу куулукъум зэхиғыгъ. Хэукуйонигъэ зышигъэхэм администривнэ пшьэдэкыж ягъэхыгъэнымкэ уншьуи 107-рэ ёшыгъ.

Кобэшчыч Аслын кызызериуагъэмкэ, хэбзэгъэуцугъэм къидильтэрэ лъэныкъо пстэури гъецкэлгъэним, рекламэм, къералыгъо ыкли муниципальнэ фэло-фашшэхэм язаказхэр, нэмикхэри зэшохыгъэнхэм лъыпльэгъэнир 2018-рэ ильэсүм ияшэнэрэ ильэс планэ монополием пешуекогъэнымкэ федеральнэ куулукъум АР-мкэ и Гээорышаплэ ишшэриль шхъаэхэм ашыщыгъ. Джаш фэдэу монополием пешуекогъэнымкэ куулукъум естественна монополиехэм юф зэра-

шээрэм гүнэ лъефы. А юфшэнэрэ зыфытегъэпсхъагъэр ахэм кыдаагъырэ товархэр, агъецкэлэрэ фэло-фашшэхэр кызызкэлгъэханхэмкэ зэккэми зэфэдэ амал ялэнэр ары.

Гээорышаплэ анахьэу ынаэ зытыригъэтигъэр унэе предпринимательхэм, хъызмет субъектхэм ядэо тхыльхэм ахэлгэгъэнхэр ыкли зэхэфыгъэнхэр ары. Джаш фэдэу республикен экономикэ хэхъонийгъэхэр ышынхэмкэ зиягъе къэктэр ыкли зэнэхъоку шыккэр тэрээз зымыгъэфедэрэ пстэуми пшьэдэкыж ягъэхыгъэним, гъецкэлкэко хэбзэ куулукъухэм ыкли чыпэ зыгъэорышэжынпэхэм яшьэрэйлхэр шуугаэ кытэу агъецкэлэним мэхъанэшхо ратыгъ.

2018-рэ ильэсүм ияшэнэрэ ильэс планэ дэо тхыль ыкли лъэту тхылти 100-м ехъу куулукъум зэхиғыгъ. Хэукуйонигъэ зышигъэхэм администривнэ пшьэдэкыж ягъэхыгъэнымкэ уншьуи 107-рэ ёшыгъ. Мы уахьтэм кыриубытэу кызызэрэрагъэгъэзжын фээ тазырэу атыральхъагъэр сомэ миллиони 4 фэдиз мэхъу, аш щыщэу миллиони 3-рэ мин 500-рэ къарагъэтигъыгъ.

Монополием пешуекогъэр хэбзэгъэуцугъэр зерагъэцакээрэм ылтэнхыкъокэ гээорышаплэ ишшэриль шхъаэхэм зэхищагъэх. Хэукуйонигъэ анахь инэу кыхагъэшчээрэ ашыщ цыфхэм ыкли бизнесим пыльхэм электрическэ сетхэм зылагъэнэ-

гыныгъэу адашыгъэхэр укуга гээхэзжыгъэр зэраукъорэр.

2018-рэ ильэсүм ияшэнэрэ ильэс планэ кыриубытэу цыфхэм ыкли юридическэ лицэхэм ядэо тхыль 26-рэ гээорышаплэ кызызкэххэгъагь. Ахэм ашыщэу 8-мкэ элекрическэ сетхэм зээзгээхээр укуга гээхэзжыгъэр зэраукъорэр.

Юфхъабзэм ияшонэрэ едзыгъэ зэдэгүүшгээшүүлэхэдээ зыгъэхээр зыгъэгумэхээр упчлэхэр къаалтагъэх, ахэм игъэлтэгъэхэдээ джэуапхэр къарагъэтигъыгъ.

КИАРЭ Фатим.

Пенсиехэмкэ фондын къеты

Нахь Ірыйфэгъунэу...

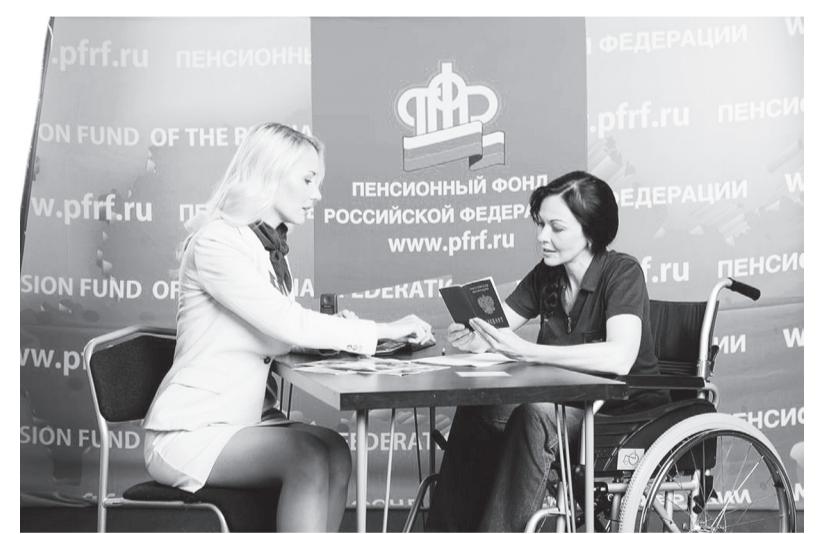
УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Къутамэу АР-м щылэм ичыпэ гээорышаплэхэр цыфхэу сэкъатныгъэ зилэхэм фэло-фашшэхэр нахь кызызкэлгъэхыгъошту афэхъунхэм лъэшэу аналэ тырагъэтэ.

Унэу гээорышаплэхэр зычээтэхэм сэкъатныгъэ зилэхэр кын къашымхьюо ачхэхьашуунхэм ыкли ашызеклонхэм ишыккэгъэ пстэури къашыдэлтэгъэтагь. Хэзывтээ имыуэ зэккэми ялухаагъухэм пандусхэмрэ убытыхыгъэнхэмрэ ялэх, чыэмхыхашуущтыр специалистым къеджэн ялъэкынэуяа кноокхэр ахэтых.

Сэкъатныгъэ зилэхэр зэрээз-

хэрэ курэжьиехэр цыфхэм юф адээзышээрэ куулукъухэм пэриюхуу ямыиэу яклонлэшүнхэм фэшлэхэм монополием ахэгъэхьо зэпэйт. Ахэр зэккэри зынхүаубгъю кызызкэлгъэхъанхэм пльэкыщт. Мары адресырэ <https://es.pfrf.ru>. Джаш фэдэу, ишыккэлгъэмэ, специалистхэр сэкъатныгъэ зилэхээ цыфхэу къымыклонлэшүштэйм дэжь клонхэм фэхъязырых.

Унэм уимыккэу Интернетымкэ кызызкэлгъэхъан пльэкыщт фэло-фашшэхэм монополием ахэгъэхьо зэпэйт. Ахэр зэккэри зынхүаубгъю кызызкэлгъэхъанхэм пльэкыщт. Мары адресырэ <https://es.pfrf.ru>. Джаш фэдэу, ишыккэлгъэмэ, специалистхэр сэкъатныгъэ зилэхээ цыфхэу къымыклонлэшүштэйм дэжь клонхэм фэхъязырых.

Нэбгырэ 1500-м ехъу

Шэкюгъу мазэм иаужыре тхаяумафэ ным и Мафэ Урысыем щыхэгъэунэфыкыгъэнир хэбзэ дахэ хуугъэ. Ны пстэуми мы мафэм афэгушлох. Анахыбэу лытэныгъэ къэзылэжыгъэр сабыибэ зилэ ныхэр ары.

Пенсиехэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэм кызызэрэ щыдэлтэгъэтагъэмкэ, сабыитф и нахьыбэ кызыфхъуугъэ бзылфыгъэу ахэм аныбжь ильэс 18 мэхъуфе зыпугъэхэм нахьыжьеу страхованиемкэ пенсиер агъэпсын альэкыщт. Ильэс 50 ныбжъеу законим щыгъэнэфагъэр. Аш диштэу нахьыжьеу пенсиер фагъэпсыгъэу Адыгейим исир нэбгырэ 1500-м ехъу. Гурытимкэ лытагъэу ахэм къарагъэтагъэр сомэ 10800-рэ чапч 33-рэ.

Тызхэт ильэсүм пенсиехэм афэгъэхыгъэ хэбзэ-

гынэуцугъэу кыдэкыгъэхэм нахьыжьеу пенсием клон зылгэкыщт бзылфыгъэхэм къаалтагъэхъагь. Сабыитф и нахьыбэ зилэхэм ямызакьюо, щы-плы кызыфхъуугъэхэм джы нахьыжьеу пенсиер агъэпсын амал ялэнэр. Гурытим пайе, сабыиц зыпугъэу ныхэм — пенсием аныбжь нэсныкэ ильэсих, плы зилэхэм — ильэсипл къэнаагъэу ар агъэпсын фитых. Ау мы хэбзэгъэуцугъэм бзылфыгъэхэм ильэс 15-м кызызмымкэу юф ѿшэгъэнэфагъэр сабыибэ зилэ ныхэр ары.

Пшызэ театральнэ фестивалыр

Къэгъэльэгъонхэм тызэфащэ

«Пшызэ театральнэр-2018-рэ» зыфиоу шэкъогъум и 15 — 22-м Краснодар щыкъуагъэм Адыгэ Республиком итеатри 4, Краснодар краим итеатрэхэр хэлэжьагъэх.

СССР-м инароднэ артистэу, РСФСР-м ипремие къызыфагъэшьошагъэу М. А. Куликовскэм ыцікээ зэхажэрэ театральнэ фестивалыр ильэс къэс нахь гъешэгъон мэхъу. Хэлажьэхэрэм ячъагъэ зэрэхахъорэм даклоу, театрэхэр зэлукіхээзэ, яэпэлэсэнэгъэ хагъэхъонымкэ иофшаклошум кырэплэй.

Урысыем итеатрэхэм яофышихъэм я Союз икутамэу Краснодар щылэр къэшакло фэхъу, 1988-рэ ильэсэм фестивалыр апэрэу зэхажэгъагъ. 1992-рэ ильэсэм Краснодар краим иадминистрации культурэмкэ и Гъэорышланлэ зэхэцкло купым гъусэ фэхъугъ. 2010-рэ ильэсэм Адыгэ Республиком культурэмкэ и Министерствэ фес-

тивалым изэхэшаклохэм ащиш хъугъэ.

— Краснодар краимрэ Адыгэ Республикомрэ ятеатрэхэр фестивалым зэрэхэлажъэхэрэм мэхъаншхо илэу тэлтийтэ, — къитиуагъ Адыгэ Республиком и Къэралтыо филармоние нысхапэхэм ятеатрэу «Дышэ къошын» зыфиоу щызэхажагъэм ихудожественнэ пащэу, Адыгэ им инароднэ артистэу Сихъу Станислав. — Артист цэриохэм, режиссерхэм талокэ, опытэу тиэмкээ тызэхъожбы.

Нысхапэхэм ятеатрэу «Дышэ къошын» урыс лъэпкэ пышсэхэм атхыгъэу «Халыжъый» зыфиорэр зэнэкъоуум къыщагъэльэгъагъ. Къэлэцыкүхэм апае спектаклэр агъеуцу-

гъэми, ны-тихэр, зыныбжь хэктагъэхэр ягуалэу ашт еллыгъэх.

Республикэм и Лъэпкэ театрэу Цэй Ибрахимэ ыціэ зыхырэм ирежиссерэу Исуп Тимур ыгъэуцугъэ спектаклэу «Пачыхыттумэ яофхыбзэр» фестивалым къыщаагъэльэгъуагъ.

Театрэм иартист ныбжыкіу, искуствэр зыщаагъэльэпіэрэ унагьом щаплуу гъэ Зыхъэ Зуралбый анах дэгъоу роль шхъялэр къышыгъэу зэхэшаклохэм къыхыгъ. Роль шхъялэр гудзэм икъэшын къыщыхагъэшгъэр Адыгэ Республиком изаслуженэ артисткэ Уайкъою Асает.

Адыгэ Республиком и Камернэ музыкальнэ театрэу Ханэхъу Адамэ ыцікээ щытым «Шахъомрэ пшъешэ пагэмрэ» зыфиорэр спектаклэр Краснодар къыщиагъэльэгъуагъ. Урысыем, Адыгэ им искуствэхэмкэ изаслуженэ юфышыу, режиссерэу Сулейманов Юныс ыгъэуцугъэ спектаклэм осэш купым хэтхэр хэушхъафыгъэу къытегущыагъэх.

Лъэпкэ литературэм къыхыгъ, зэллашыэрэ тхаклоу Къэрэш Ѣ Тембот ытхыгъэм тэхъгъэм лъэпкэ шэн-хабзэхэр артистхэм дэгъоу къыщаагъэльэгъуагъ. Кавказ шъолырым икомпозитор цэриоу Тхъабысымэ Умарэ ыусыгъэ произведенияхэр спектаклэм щэжынчых. Адыгэ орэдышохэр гум зэрэлтыиэсихэрээр театральнэ юфшагъэм къетгъэльяа.

Спектаклэм лъэпкэ музыкэр

дэгъоу зэрэшагъэфедагъэм фэш Камернэ музыкальнэ театрэу А. Ханэхъум ыціэ зыхырэм фестивалым иосэш куп хэтхэм хэушхъафыгъэу шхъафын къыфагъэшшошагъ.

— Адыгэ Республиком культурэмкэ и Министерствэ, зэхэшаклохэм тафэрэз, — къитиуагъ Камернэ музыкальнэ театрэм ихудожественнэ пащэу Сулейманов Юныс. — Псэ зыпыт зэлукігъэхэу тиагъэхэм тиушихъэ къагъебаигъэу сэльтийтэ. Къэкшт фестивалым тызэрэхэлэштэм непэ тегушишсэ.

Театрэм лъэпкэхэр, шъольырхэр зэвсэфэх. Тиспектаклэхэм цыфыбэ зэрялтыгъэр тиуапэу къыхэтэгъэшсэ.

Сурэтхэм артихэр: **артистхэр къэгъэльэгъоным хэлажъэх; Камернэ музыкальнэ театрэм къыфашыгъэ шхъафтыныр.**

Самбэр

Яэпэлэсэнэгъэ хагъахъо

Самбэмкэ Мыеекъуапэ зэлухыгъэ зэнэкъоуу щыкъуагъэм 2004 — 2007-рэ ильэсхэм къехъугъэ калэхэм яэпэлэсэнэгъэ къыщаагъэльэгъуагъ.

Зэлукігъэхэд Урысыем исам-бэ ильэс 80 зэрэхъугъэмын ыкы хэгъэгүм самбэмкэ и Мафэ афэгъэхыгъагъэх. 2004 — 2005-рэ ильэсхэм къехъугъэ къэлэджахъохэр яонтэгъугъэхэм ялтыгъэу зы купым щыбэнагъэх.

Апэрэ чыпілэхэр къыдэзыхыгъэхэм шьуашытэгъуазэ. Егор Пирогов, кг 35-рэ, Лыхъурэе Мурат, кг 38-рэ, Мэлгош Адам, кг 42-рэ, Кобл Рэмэзан, кг 46-рэ, Нащ Расул, кг 50, Кушпэ Къэлпълан, кг 59-рэ, Даниил Верстнев, кг 65-рэ, Дыдык Айтэч, кг 71-рэ, Янэкъо Ислыам, кг 71-м къехъу.

Къэлэджахъохэр япашэх тренерхэу А. Величкэр, А. Гъомлэшкэр, А. Мирзэр, Н. Джарымэкъор, С. Мэрэтикъор, Р. Джарымэкъор, Е. Демченкэр, Х. Гуяшкыр, Б. Шъеумэныр.

2006 — 2007-рэ ильэсхэм къехъугъэхэм язэнэкъоуу щытекъагъэхэм аціхэр къетэхэд Арут, кг 31-рэ, Георгий

Гвинепадзе, кг 34-рэ, Кушъу Тамерлан, кг 38-рэ, Хъатхъохъу Рустам, кг 42-рэ, Кушъу Долэт, кг 46-рэ, Гъукілпэ Хъазэрэ, кг 50, Натэкъо Мэдин, кг 55-рэ, Да-вид Абиян, кг 60, Матвей Манжуплов, кг 65-рэ, Хъакімэзэ Ахымэд, кг 65-м къехъу.

Тренерхэу Б. Шъеумэныр, Х. Гуяшкыр, А. Нэлэтижкыр, А. Чэсэбиир, Р. Оробцовыр, О. Къадырыр, И. Теуцожкыр, М. Шъеоцыкүлр бэнаклохэм япашэх.

Хагъэунэфыкырэ чыпілэхэр къыдэзыхыгъэхэм спортым иветеранхэр афэгушуагъэх, щытхъу тхылхэр аратыжкыгъэх. Республиком самбэмкэ испорт еджаплэ ипашэу Делэкъо Адамэ зэрильтигээрэмкэ, ныбжыкіхэм яэпэлэсэнэгъэ къагъэльэгъонымкэ зэнэкъоуур ушэтигэшшу афэхъу.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкы кыдэзыгъэкырэр: Адыгэ Республиком лъэпкэ Иофхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ацыпсэурэ тильэпкээгъухэм адярияэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкы къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдышыгъэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кіэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэхэм 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифттыр 12-м нахь цыкынену щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэлгэгъэлжыхы.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъарьгъэр:
Урысы Федерацаем хэутийн Иофхэмкэ, телефон-хэмкэ ыкы зэллыгъэсэйкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэорышил, зэраушыхъарьгъэу номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушахытагъэр
ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,
къ. Мыеекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкіэмкі
пчагъэр
3983
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2825

Хэутийн узьтийн къэтхэнэу щыт уахтэр Сыхъатыр 18.00
Зыщаушахытагъэр уахтэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъаїэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаїэм игуадзэр
Мэцлэйко С. А.

Пшъэдэкыж зыхырэ секретарыр
ЖакІэмкъо
А. З.